
III З'ЇЗД КОБЗАРІВ УКРАЇНИ

Оксана ДУБАС

З 15 по 17 жовтня в Києві відбувся III Кобзарський з'їзд на який, з різних областей України, прибуло понад 160 делегатів. Він мав розглянути поточні справи організації, намітити шляхи подальшого розвитку бандурного мистецтва та обрати новий керівний орган.

Свою роботу форум розпочав засіданням правління Національної спілки кобзарів України (керівники спілки та голови обласних осередків) на якому обговорювались перспективні плани діяльності організації на майбутнє.

Ввечері 15 жовтня для всіх делегатів та гостей з'їзду Львівський обласний осередок кобзарів у залі Будинку вчених НАН України дав великий святковий концерт, продемонструвавши високий професійний рівень як автентичного так і сучасного бандурного мистецтва. В холі приміщення, перед концертом, було розгорнуто виставку-продаж нової музичної та науково-методичної бандурної літератури. Серед нових нотних видань особливою популярністю користувалися збірки В. Дутчак

“Любіть Україну” (для ансамблю бандуристів), О. Баглая “Вік Україну люби” (пісні у супроводі бандури), Є. Мілки “Вокальні та інструментальні твори для бандури”, О. Смика “Отакі ми є” (для тріо бандуристок) та ін. Науково-методична література була представлена роботами Б. Жеплинського “Коротка історія кобзарського мистецтва”, Л. Черкаського “Українські народні музичні інструменти”, керівника ансамблю бандуристів з Івано-Франківська М. Шевченко “Методика роботи з ансамблем бандуристів” та ін.

Розпочав виступ львів'ян представник традиційного кобзарського мистецтва з міста Дрогобича В. Кирилич, який на старосвітській бандурі виконав історичну пісню в записі Д. Яворницького “Про Лебеденка” та рекрутську пісню “Ой закуй, закуй, сива зозуленька”. Сучасне крило представляли широко відомі в колах бандуристів народна артистка України Л. Посікіра, О. Герасименко з дочкою Квітанною, яка виконала власні вокальні та

інструментальні твори, що вирізнялися надзвичайною мелодичністю, квартет бандуристок Львівської музичної академії ім. М. В. Лисенка. Кульмінацією вечора став виступ лауреата конкурсу ім. Г. Хоткевича та Г. Китастого Д. Губ'яка, який продемонстрував київській публіці широкий репертуарний діапазон. Виконавши сонату Д. Бортнянського "С-dur", думу "Про козака Голоту", "Невільничий ринок" Г. Хоткевича, українську народну пісню "Ой під горою" та "Концертіно № 3" К. Мяскова, він продемонстрував не лише віртуозне володіння харківським та київським способами гри, а й високопрофесійне розуміння стилю цих творів. Завершенням концерту став виступ Львівського ансамблю бандуристок "Чарівні струни" під керівництвом І. Судомори.

З'їзд продовжив свою роботу 16 жовтня. Того дня відбулося загальне пленарне засідання, на якому, крім делегатів форуму, були присутні і члени Спілки письменників (М. Литвин та ін.). На ньому заслухали і обговорили звіти керівних органів організації та було обрано нове керівництво Національної спілки кобзарів України.

Хвилиною мовчання присутні вшанували бандуристів, яких не стало в період між з'їздами (В. Перепелюк, В. Китастий, М. Баран, М. Гуменюк та ін.).

Починаючи доповідь виконуючий обов'язки голови спілки В. Єсіпок сказав, що за період своєї діяльності членами організації стало вже близько 250 чоловік і їхнє число з кожним роком зростає та відмітив деяку стабільність в проведенні окремих кобзарсько-бандурних фестивалів, організація яких, в наш час, є справою надзвичайно важкою. В. Єсіпок подякував за роботу організаторам таких форумів як М. Сінгалевича (Львів), В. Перепелюка (Вінниця), Є. Адамцевича (Суми), фестивалю "Під срібний дзвін бандури" (Миколаїв), організаторам Версаєвого свята та ін. Крім цього, він високо оцінив роботу Івано-Франківського та Волинського кобзарських осередків, а також подякував за тісну співпрацю із спілкою музикантам з української діаспори, а саме, О. Сікорській (Росія), О. Герасименко-Олійник (США), В. Мішалову (США), Детройтській капелі бандуристів.

Поряд із позитивами в роботі Національної спілки кобзарів України, п. Єсіпок вказав і на цілий ряд негативних моментів, що стосуються,

перш за все, зневажливого ставлення держави до традиційно-українського виду мистецтва. "В цій галузі культури благополуччя немає. — сказав В. Єсіпок. — Дуже скрутно живеться спілкам, колективам та представникам сольного напрямку виконавства. Ми в повному розумінні є пасинками в своїй державі, яка майже не допомагає Спілці вижити в сучасних умовах. Через недофінансування Спілка не змогла відкрити по Україні багато нових кобзарсько-бандурних осередків і тому, робота організації тримається тільки на ентузіазмі її членів".

Крім цього, в доповіді гостро постали питання підтримки державних органів влади у влаштуванні гастролей сольних виконавців і ансамблів бандуристів, виділення в телеэфірі часу на висвітлення кращих досягнень українського мистецтва та зникнення з музичного інформаційного простору видавництва "Музична Україна", яке, ще десять років тому, було потужним видавничим центром, а сьогодні ледве зводить кінці з кінцями, в цьому ж становищі опинилися газета "Культура і життя" та інші культурно-мистецькі видання.

Підсумовуючи свій виступ В. Єсіпок наголосив, що якщо сьогодні держава не обернеться обличчям до цих проблем то український народ може цілком втратити свою духовність.

Заслухавши звіт керівництва Національної спілки кобзарів України та ревізійної комісії делегати перейшли до обговорення доповідей. У виступах взяли участь п. Верещинський (Дрогобич), який наголосив на недостатній вокальній підготовці бандуристів у музичних училищах та школах, Б. Жеплинський (Львів) закликав до організації при обласних осередках кобзарсько-бандурних центрів, де були б майстерні, музеї, концертні світлиці тощо, М. Хай (Київ) зупинився на питанні вироблення єдиної концепції діяльності кобзарського мистецтва, тобто бути кобзарем і грати етюди К. Черні це недопустимі речі, Л. Посікіра (Львів) висунула пропозицію про необхідність підтримки Спілкою молоді, яка закінчує навчальні заклади і допомогти їм у працевлаштуванні у виконавських структурах, Б. Списаренко (Київ) порушив питання про відновлення "Кобзарської світлиці" в Українському домі тощо. Всі промовці визнали роботу керівництва Спілки задовільною.

Пленарне засідання форуму завершилось обранням нового керівництва Національної

спілки кобзарів України. Головою організації делегати одногосно обрали В. Єсипка, а його заступниками були призначені заслужений діяч мистецтв України В. Горбатюк, кандидат мистецтвознавства Н. Брояко та В. Кушпет, викладач Стрітівської кобзарської школи.

В неділю, 17 жовтня, в Будинку вчителя відбувся заключний кобзарсько-бандурний концерт. У ньому взяли участь виконавці з Миколаєва (Чоловіча капела бандуристів під орудою В. Січко), Тернополя (кобзар Ю. Барішовець), Києва (сімейні ансамблі Яницьких та Силенків, ансамбль бандуристок Київського палацу для дітей та юнацтва, керівник Н. Броннікова, капела бандуристів Національного Університету культури і мистецтва під орудою н. а. України, профе-

сора Г. Верети), Кам'янець-Подільського (Світлана та Микола Чайки), Сум (кобзар М. Мошик), Черкащини (кобзар М. Коваль), Рівного (з. а. України Г. Топоровська), Чернігівщини (бандурист В. Горбатюк) та ін.

На перший погляд програма концерту могла видатися еkleктичною бо поєднала не тільки виконавців різних форм, жанрів, віку, професійної підготовки, а й строкатий репертуар. Але під кінець вже стає зрозумілим, що об'єднуючою темою всіх виступів був заклик організаторів до громадськості розвивати своє традиційне мистецтво і культуру, які потребують сьогодні не лише фінансової, але й моральної підтримки, в першу чергу, нас із вами. Адже, як не ми, то хто?